

NARODNI GOSPODAR

GLASILO

GOSPODARSKE ZVEZE.

II. LETNIK.

UREDIL DR. VILJEM SCHWEITZER.

1901.

TISEK ZADRUŽNE TISKARNE V LJUBLJANI.

MARYDIN GOSSPODARSKY CLASNO

GOSSPODARSKY ZAMEK

• C. L. FETINK

URZEPIL OK ALTEW SCHWEITZER

1901

KAZALO.

I. Kmetijstvo.

	Stran
1. Poljedeljstvo.	
Kedaj se žanje po svetu?	3
Moje lastne poskušnje z umetnimi gnojili	8
Slamorezница s patentovanim valčnim tečajem in obročasto pripravo za mazanje	18
Pridelek pšenice v primeri s setvijo trav	34
Zelje in njega pridelovanje	37, 51
Nakupovanje deteljnih in travnih semen za spomlad	51
Prireditev poskusov z umetnimi gnojili	66
Hako pridelujemo krmo na polji?	81
Gnojitev z umetnimi gnojili pri ovsu	83
Gnojitev travnikov spomladi	98
Nekaj o pridelovanju krompirja	98
Gnojitev pri fižolu	114
Gnojitev pri pesi	145
Brananje travnikov	146
Lan	147
Kosilni stroj	162
Osipanje in okopavanje krompirja	162
Zgoščenje travnikov	163
Kedaj se splača kmetu nakup kosilnega stroja?	163
Stroj prijatelj kmetovalcev	177
Ravnanje s kosilnim strojem	178
Najboljša stročnica za zeleno gnojenje	179
Kako pridelamo mnogo ajde?	194
Ozimni oves	226
Umetno gnojilo pri jesenski setvi	258
Požlahtovanje žita	259, 306, 337
Kako se maščuje prepozna košnja?	273
Poskusno delovanje praktičnega kmetovalca	289, 338, 370
Poskusi s krompirjem	331
Zgodnja turška detelja ali inkarnatka	337
Kako določimo najbolje, kaj primankuje našemu polju?	354
Moje lanske poskušnje z umetnimi gnojili.	5

2. Živinoreja.

	Stran
Otelitev krav	6
Mokro krmljenje konj	6
Vpliv raznih krmil pri pitanji prašičev	21
Cesarske napake	52, 68, 85
Mokro in suho krmljenje prascev	69
Prodaja živine po živi ceni	150
Meso po ceni	197
Še nekaj o velikem lotrinškem kuncu	245
Najpripravnješi čas za krmljenje	260
Pokrivanje domačih živalij	274
Pitanje telet s kuhanim mlekom	275
Semenj za plemeno goved na Koroškem	275
Važno za živinorejce	275
Nekaj namigov za kokošarja	290
Apnena klaja	308
Jesenska paša	323
Umetno valjenje piščancev	338
Krmljenje krompirja	340
Proc s plesnjivo krmo	340
Pogoji zgodnje godnosti domačih živalij	357
Katere pujiske naj obdržimo?	357
Izmolzno gospodarstvo	374
Zlata pravila prašičereje	375

3. Ribarstvo.

Krap v domačem ribarstvu	181, 213, 228
------------------------------------	---------------

4. Čebelarstvo.

Kraljica in neno ministerstvo 22, 55, 67, 84, 115, 150	
O čebelni paši	246
Zaznamenovanje čebel	275

5. Mlekarstvo in sirarstvo.

Nekaj misli o mlekarstvu	21
Sv. Jakoba mlekarna v Rožu	54

	Stran	Stran		
Poduk v mlekarstvu na Danskem	55	Kako ohraniti odrezane cvetlice sveže	291	
Nekaj skušenj na polju mlekarstva	69, 86	Hranitev cvetnih gomoljev po zimi	374	
Mlekarstvo in mlekarske zadruge	101	Rožnata dežela Evrope	374	
Državni zbor in povzgiga mlekarstva	150	10. Goboreja.		
Staro in vedno novo za gospodinjo	166	Pridelovanje šampijona kot postranski zaslužek 3, 19, 37		
Kako mleko naj se donaša v mlekarno?	211	11. Splošno.		
Kako se dobi dalje časa rabljivo mleko?	212	Kako zboljšamo svoje gospodarstvo 2, 18, 33, 49, 66,		
Emodolski sir v Algaju	340, 358	97, 129, 162, 177, 193, 225, 257, 305		
Sirotka in pinjenec	359	Šola za življenje	6	
6. Vinogradništvo in vinarstvo.				
Uspehi gnojenja z umetnimi gnojili v vinogradih	66	Mlin na veter	8	
Kako in kedaj naj se umetna gnojila podkopavajo	67	Kratke črtice o kmetijskem podku v raznih deželah	8	
Istrsko vino	67	Nov kmetijski list	9	
Nekaj o sajenju trt	99	Prepovedano tajno sredstvo	9, 25	
Vinski tečaj	101	Kako naj se meso nasoli in posuši!	23	
Nekoliko pravil za cepljenje trt v zeleno	130	Hudoklinov novi meh ali žveplalnik	24, 40, 60, 101	
Kajenje sredstvo zoper spomladanske mrazove	131	Razglas c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne		
Od toče pokvarjene trte	165	16. februarja 1901 št. 2886	56	
Poletna dela v trtnici in v matičnjaku	164	Razglas c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne		
Vino za steklenice	195	7. februarja 1901 št. 2261	56	
Trgatev, maščenje in stiskanje grozdja	241	Oddaja smodnika za streljanje zoper točo na		
Hranjenje praznih sodov	291	Kranjskem	102	
Jesensko rigolanje in gnojenje vinogradov	307	Naša nervozna doba	103	
Ali je sajenje drevja in drugih rastlin po vinogradih priporočljivo?	322	Na znanje	104	
Izhlapovanje in opremba pri staranju vin	355	Dobra gospodinja	117	
Sredstva zoper prenaglo gnitje kolov	371	Viničarski tečaj	132	
Razpošiljanje vinskih poskušenj	372	Krmljenje telet s kuhanim mlekom	132	
Vzgajanje trt na drat	373	Korist domačega ribnika	151	
7. Gozdarstvo.				
Bukev kot gozdro drevo	323	Važnost lesnega kisa v gospodarstvu	185	
Kako vzgojiti mešan gozd?	341	Kako ohraniti jajca za zimo	185	
Pomlajevanje gozda s semenom	354	Deželna vlada za Kranjsko	198	
8. Sadjarstvo.				
Sadni špalirji ob hišah	39	Vojška dobava	199	
Zakaj ne napreduje naše sadjarstvo? 114, 132, 148, 184		Ceneje gospodarjenje	215	
Za najboljše jabolčne vrste	150	Blaginja otrok	218, 229	
Poprava hirajočih sadnih dreves	165	Za kmetovalca važen razglas c. kr. vojaške oskrbo-		
Umná poraba sadja v domači hiši	209	valnice	231	
Sadni drevoredi	227, 243, 261	Stročji fižol za zimo	231	
Sadni mošt	243	Deželni odbor	231	
Sadni kis	262	Pomota	232	
Neslerjevi predpisi za napravo sadnih vin	276	Sadne in zelenjavne konserve	263, 280	
Obrezovanje sadnega drevja pri saditvi	342	Važno za kmetovalca	263	
Hranjenje svežega sadja	342	Nevarna družba	278	
9. Vrtnarstvo.				
Črni koren	182	Kmetovalcev sin v kmetijsko šolo	278	
Malinjak	182	Kmečki sin „Narodnemu gospodarju“	279	
Jagodnik	183, 197	Družba sv. Mohorja	281	
Vrtno semenarstvo	197, 210	Vojška uprava 3. kora	292	
VII. avstrijski vinarski shod v Kremsu 1802				346
Kako zboljšamo posestvo s pomočjo umetnih gnojil, umnega pridelovanja krme, živinoreje in mlekarstva?				359, 375

Stran		Stran		
Poskus z umetnimi gnojili na Rovih	377	Obrtniki pozor	28	
Mlekarski tečaj	377	Obrtni kongres na Dunaju	59	
12. Vprašanja in odgovori.				
Stran 9, 25, 41, 56, 71, 87, 102, 118, 133, 151, 167, 185, 199, 217, 232, 247, 264, 282, 293, 310, 225, 345, 360, 377.		Mizarska zadruga v Št. Vidu	83	
13. Dopisi.				
Št. Peter na Krasu	106	Zadružni instruktorji	74	
Zadruga za rejo kuretine in prodajo jajec . . .	107	Dunajski ključavničarji	84	
Zadruga za pridelovanje sočivja	107	Obрtni nadzorniki na Bavarskem	90	
14. Slovstvo.				
Vsem prijateljem ljudske blaginje	74	Surovinska zadruga	90	
Poročilo o delovanju kmetijsko kemičnega presku- ševališča za Kranjsko v Ljubljani	216	Skladišče surovin za črevljarsko obrt v Ljubljani	90	
Umnno kletarstvo	232	Krojaška zadruga v Gorici	121	
15. Listek.				
Golob sel	71, 311	Važna ustanovitev na obrtnem polju	135	
II. Trgovina in obrt.				
1. Trgovina.				
Trgovske novice	10, 27, 347	Splošna zaveza avstrijskih krojačev	135	
Falimenti v letu 1900	43	Poročila obrtnih nadzornikov	168	
O reklamaciji preplačane voznine na železnicah .	58	Računski sklep krojaške zadruge v Gorici za 1. 1900	169	
Poštne pristojbine in nekoliko črtic o pošti . .	73,	Pristojbinski ekvivalent obrtnih zadrug	186	
89, 104, 119, 134, 153, 186, 201, 249, 265, 283, 295, 312, 327, 378		Črevljarji proti konkurenčni zalog čevljev	201	
Zakon proti nepošteni konkurenci	73	Zdravniki in bolniške blagajne mojstrov	201	
O prevozu modre galice na železnicah	90	Razdružitev obrtne zadruge v Radečah	219	
O voznini brzovoznega blaga na železnicah . .	154	Nadziralni okraji obrtnih nadzornikov	219	
Informacije o rumunskih trgovcih	168	Blagoslovjanje nove hiše društva pekov v Ljubljani	219	
Zadružna ideja med trgovci	219	Naknadno obdačenje žganja	234	
Novi carinski tarif nemški	233	Frizerji za razširjenju nedeljskega počitka	234	
Trgovina z Egiptom	234	Črevljarji in konfekcija	250	
Zadružno skladišče trgovcev	284	Vojaška dobava	250	
Znižanje prvotne vloge v čekovnem prometu c. kr. poštnega hranilničnega urada	314	Ali je v inozemstvu pridobljena mojstrska pravica enaka vedno našej?	267	
Čekovni in klirinški promet poštne hranilnice .	361	Poostrenje kazni pri obrtnih prestopkih	284	
Promet c. kr. poštne hranilnice	361	Shod oštrirjev	284	
2. Obrt.				
Obрtne novice	11, 43, 154, 328	Podpore za onemogle nižjeavstrijske obrtnike	284	
Obрtni kredit	27, 105, 119	Osmi shod avstrijskih gostilničarjev	296	
III. Zadruga.				
Plačevanje obresti od posojil	11			
Posojilnice na Danskem	28			
Naznanila	28, 380			
Preje pobotnica, potem denar	43			
Reiffeislove posojilnice v inozemstvu	43			
Mlekarske zadruge v Belgiji	44			
Slovenska zadruga odlikovana	44			
Zadružništvo na Nižjeavstrijskem	60			
Važna pravica posojilnic	60			
Rak — rana današnjega narodnega gospodarstva	74			
91, 105, 154, 187, 203, 219, 234, 252, 266, 284				
Kmetijsko zadružništvo med Čehi	92			
Gospodarska organizacija v Istri	93			
O prevozu modre galice na železnicah	92			
Reiffeislove posojilnice z gmotnega stališča . .	121			
Kmetovalec pomagaj si sam	122			
Nova posojilnica	123			
Bogastvo z narodnogospodarskega stališča . .	136, 155			

	Stran
Mlekarske zadruge na Ogerskem	156
Glavna skupščina „Gospodarske zveze“	169
Zastavljanje zavarovalnih polic pri posojilnicah	187
Obvezne kmečke zadruge na obzorji	201
Naprej zastava zadruge!	202
Posojilnice pozor!	204
Obvestilo	236, 331
Našim Posavcem in ostalim ljubljanskim okoličanom	251
Razvoj mlekaren v Nemčiji	253

	Stran
Mlekarstvo v Sibiriji	254
Zadruge na Angleškem	284
Krompir	297
Žitno skladišče v Pehlarnu	314
Direktni eksport posameznih zadrug prekomorje .	328
Neosnovani napadi na zadružno pokrivanje potrebščin	347, 363
Kmetija in obrtnija	379

